

Kazalo

Dr. Samo Javornik

Uvodnik

Editorial

Dr. Peter Podgorelec, dr. Borut Bratina

Razkrivanje pravnih poslov v poročilu o odnosih do povezanih družb

Disclosure of Legal Transactions in the Report on Relationships with Related Companies

Dr. Samo Javornik

Presoja položaja grozeče insolventnosti (2. del)

Assessment of the impending insolvency situation (Part 2)

Eva Mastnak, dr. Daniel Zdolšek

Menjavanje osebja v revizijskih podjetjih

Staff turnover in audit firms

Mag. Matjaž Pušnik

Umetna inteligenca v reviziji

How responsible investing is changing the investment criteria

Dr. Robert Horvat

Računovodenje stroškov izposojanja (3. del)

Accounting for borrowing costs (Part 3)

Iz prakse za prakso

Določanje pomembnosti pri revizorjevem pregledu poročila o razmerjih s povezanimi družbami

Dobiček iz gradnje pri nepremičninah za trg

Doseganje skladnosti pri izvajanju nekaterih določb iz novih Globalnih standardov notranjega revidiranja

Davčna obravnava napitnin z vidika prejemnikov

Sprememba računovodske usmeritve pri računovodenju plemenitih kovin

Neustrezno posodabljanje pomožne programske opreme

Dr. Peter Podgorelec, dr. Borut Bratina

Razkrivanje pravnih poslov v poročilu o odnosih do povezanih družb

Disclosure of Legal Transactions in the Report on Relationships with Related Companies

POVZETEK • Slovenija je ena od tistih držav, ki ima v svoji korporacijski zakonodaji posebej urejene povezane družbe. Eden od stebrov ureditve povezanih družb po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1) je poročilo o odnosih do povezanih družb, s katerim se zagotavlja transparentnost razmerij znotraj skupine družb. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem je 9. aprila letos sprejela pomembno mnenje, v katerem je opozorila na nepravilnosti pri sestavljanju poročila in zavzela pravilno stališče, da morajo biti pravni posli in drugi ukrepi razkriti individualno. Avtorja v prispevku podrobneje analizirata pravno podlago poročila o odnosih do povezanih družb ter njegov namen in sestavine.

Ključne besede • Zakon o gospodarskih družbah, povezane družbe, poročilo o odnosih do povezanih družb, pravni posli, drugi poslovodni ukrepi

SUMMARY • Slovenia is one of the countries that has specifically regulated related companies within its corporate legislation. One of the pillars of the regulation of related companies under the Companies Act (ZGD-1) is the report on relationships with related companies, which ensures transparency within the group of companies. On April 9th of this year, the Agency for Public Oversight of Auditing issued an important opinion, highlighting irregularities in the preparation of the report and correctly asserting that legal transactions and other measures must be disclosed individually. The authors of the paper provide a detailed analysis of the legal basis for the report on relationships with related companies, as well as its purpose and components.

Key words • Companies Act, related companies, report on relationships with related companies, legal transactions, other management measures

Dr. Samo Javornik

Presoja položaja grozeče insolventnosti (2. del)

Assessment of the impending insolvency situation (Part 2)

POVZETEK • *Novela Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju je v slovensko poslovno prakso uvedla dve novi temi. V 13.a členu je v zakon dodana opredelitev položaja grozeče insolventnosti, to je položaja, ki nastane, če je verjetno, da bo v enem letu dolжник postal insolventen, v 30. členu pa zaveza revizorjev, računovodij in drugih oseb, da morajo, če ugotovijo, da je nastal položaj grozeče insolventnosti ali insolventnosti, o tem pisno obvestiti poslovodstvo družbe. V zakonu ni jasnih kriterijev, kdaj je družba v položaju grozeče insolventnosti. V pričujočem, drugem delu prispevka so predstavljeni kazalniki, modeli in načini merjenja solventnosti družbe. Predstavljen je tudi model Scoreboard, ki omogoča celostno presojo nastanka položaja grozeče insolventnosti. Ob koncu prispevka je pojasnjeno, v katerih primerih med druge osebe iz 30. člena zakona štejemo tudi pooblašcene ocenjevalce vrednosti.*

Ključne besede • *ZFPPIPP-H, revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, insolventnost, položaj grozeče insolventnosti, kazalniki solventnosti, model Scoreboard*

SUMMARY • *The amended Slovenian insolvency law (FPPIPP-H) introduced two new topics into Slovenian business practice. In Article 13a, a definition of the situation of impending insolvency is added as a situation arising if it is likely that the debtor will become insolvent within a period of one year, and in Article 30, the obligation of auditors, accountants and other persons to notify the company's management in writing in case of an impending insolvency situation. The Act does not specify clear criteria about when a company is in a situation of impending insolvency. The Part 2 of this paper presents some indicators, models and methods of measuring a company's solvency. The Scoreboard model method, which enables an integral assessment of imminent insolvency, is also presented. At the end, we explain in which cases Certified Business Valuers are included among the "other persons" referred to in Article 30 of the Act.*

Key words • *ZFPPIPP-H, auditor, certified business valuer, insolvency, imminent insolvency situation, solvency indicators, Scoreboard model*

Eva Mastnak, dr. Daniel Zdolšek

Menjavanje osebja v revizijskih podjetjih

Staff turnover in audit firms

POVZETEK • V prispevku so predstavljeni pojav menjavanja osebja v podjetjih, vplivi (pozitivni in negativni), ki jih ima odhod zaposlenega iz podjetja, dejavniki, ki vplivajo na odhod zaposlenega iz podjetja, ter predlogi za doseganje optimalnega želenega obsega menjavanja osebja v podjetju. Problematika je posebej obravnavana tudi za revizijska podjetja. Menjavanje osebja je pojav, ki je normalen, tudi v revizijskih podjetjih. Praviloma gre redkeje za menjavanje izkušenih zaposlenih in pogosteje za menjavanje manj izkušenih zaposlenih. Prvo in drugo menjavanje osebja je za podjetja potrebno. Vsako podjetje si prizadeva zaposliti ter obdržati najboljše zaposlene, da si s tem zagotovi uspešnost pri doseganju poslovnih ciljev, hkrati pa zmanjša breme ob zamenjavah pri teh zaposlenih. Nekateri od dejavnikov, ki vplivajo na zaposlenega, da zapusti podjetje, so manjše zadovoljstvo pri delu, neugodno dojetje poklica, čezmeren stres, slaba delovna klima in manko ugodnosti. Dejavniki, kot so pomanjkanje izzivov pri delu, premalo možnosti za strokovni razvoj in manko napredovanj, so v reviziji verjetno manj relevantni. Možni predlogi za doseganje optimalnega želenega obsega menjavanja osebja v podjetju so na primer boljše zagotavljanje možnosti za strokovno rast in razvoj, redna krepitev timskega duha, redni razgovori in komunikacija ter zagotovitev raznih ugodnosti zaposlenim. Med predlogi za revizijska podjetja pa je razvijanje postopkov za izboljšanje pogleda zaposlenih na poklic revizorja in revizijo ter izboljšanje ponosa zaposlenih v revizijskih podjetjih glede njihovega dela in stroke.

Ključne besede • menjavanje osebja, odhod zaposlenega, dejavniki, organizacijska kultura, revizor, revizija, revizijsko podjetje

SUMMARY • The paper presents the phenomenon of staff turnover in entities, the impacts (positive and negative) that an employee's departure from an entity has, the factors that affect an employee's departure from an entity, and proposals for achieving optimal staff turnover in an entity. Staff turnover and related issues are also addressed explicitly for audit firms. Staff turnover is a normal phenomenon, even in audit firms. On the one hand, it is generally a matter of less frequent turnover of experienced employees, and on the other hand, more frequent turnover of less experienced employees. Both staff turnovers are necessary for entities. Every entity strives to recruit and retain the best employees in order to ensure success in achieving business goals while at the same time reducing the burden of turnover for these employees. Some of the factors that influence an employee to leave

the entity are lower job satisfaction, unfavourable perception of the profession, excessive stress, poor work climate and lack of benefits. Factors such as lack of challenges at work, insufficient opportunities for professional development and lack of promotions are probably less relevant to the audit profession. Possible suggestions for achieving the optimal desired staff turnover in an entity are, for example, better provision of opportunities for professional growth and development, regular strengthening of team spirit, regular staff interviews and communication, and provision of various employee benefits. One of the suggestions for audit firms is that they should develop procedures to improve employees' view of the auditor profession and auditing and to improve employees' pride in audit firms in terms of their work and profession.

Key words • *staff turnover, the departure of an employee, factors, organizational culture, auditor, audit, audit firm*

Mag. Matjaž Pušnik

Umetna inteligenca v reviziji

Artificial intelligence in Audit

POVZETEK • *Napredne informacijske tehnologije, kot je umetna inteligenca, v sodobni reviziji pomembno vplivajo na vlogo in delo revizije danes, še večji pa bo njihov vpliv v prihodnosti. Revizijske družbe k uporabi sodobnih tehnologij usmerjata tako digitalizacija poslovanja revidirancev kot tudi digitalizacija samega poslovanja revizije. Pri tem so ključne predvsem sodobne informacijske tehnologije, kot so umetna inteligenca, strojno učenje in avtomatizacija, ki omogočajo izboljšanje procesov in učinkovitosti revizije kot poslovne funkcije. Revizijske družbe tako lahko z uvedbo in uporabo informacijskih tehnologij še bolj optimizirajo svoje postopke, pohitrijo revidiranje, izvajajo večji obseg revizij in izboljšujejo kakovost revizijskih storitev. Umetna inteligenca postaja ena ključnih tehnologij, ki že vplivajo na razvoj revizije. Omogoča boljše razumevanje podatkov in informacij ter odkrivanje različnih vzorcev, kar je ključno pri prepoznavanju tveganj, goljufij in analizi obnašanja strank ter drugih deležnikov. Tako pomaga pri planiranju revizij, analizah velikih količin podatkov in pripravi poročil. Za uspešno in učinkovito uporabo umetne inteligence v reviziji so ključni usposobljeni in izkušeni zaposleni, ki razumejo prednosti in tveganja, povezana z uporabo umetne inteligence. Umetna inteligenca kot ključni del digitalizacije omogoča večjo učinkovitost revizije in večjo natančnost, kar revidirancem lahko koristi že danes, pa tudi v prihodnje.*

Ključne besede • *revizija, informacijska tehnologija, umetna inteligenca, strojno učenje, generativna umetna inteligenca, pametni pomočnik, robotska avtomatizacija procesov, napredne tehnologije, digitalizacija*

SUMMARY • *Artificial intelligence as example of advanced information technology have a major impact on the audit role and work in today's modern audit and will have an even greater impact in the future. Audit firms are driven to use modern technologies both due to the digitalisation of the auditee's business and the digitalisation of the audit business itself. In particular, modern information technologies such as artificial intelligence, machine learning and automation are now key enablers for improving the processes and efficiency of audit as a business function. By adopting and using information technology audit firms can further optimise their operations, improve audit processes efficiency, perform a higher volume of audits and improve the quality of audit services.*

Artificial intelligence is becoming one of the key technologies already influencing the audit development. Artificial Intelligence enables a better understanding of data and information, enables detection of different patterns, which is key in identifying risks, fraud and behaviour analysis of clients and other stakeholders and,

thus, helps in audit planning, big data analysis and report preparation. Having skilled and experienced staff who understands the benefits and risks associated with the use of artificial intelligence technology is the key for successful and effective use of AI in audit. As a key part of digitisation, AI can thus enable greater audit efficiency and accuracy, which can benefit auditees today and in the future.

Key words • *audit, information technology, artificial intelligence, machine learning, generative artificial intelligence, smart assistant, robotic process automation, advanced technologies, digitalisation*

Dr. Robert Horvat

Računovodenje stroškov izposojanja (3. del)

Accounting for borrowing costs (Part 3)

POVZETEK • V prispevku so sistematično in celovito obravnavana določila Slovenskih računovodskih standardov in Mednarodnih standardov računovodskega poročanja v zvezi z računovodenjem stroškov izposojanja. Ta tematika v domači strokovni literaturi še ni bila podrobneje obdelana, čeprav se v praksi v zvezi z njo pojavljajo številna vprašanja in dileme, posledično pa tudi napačno razumevanje in uporaba. Zato želimo poglobljeno in s praktičnimi primeri predstaviti rešitve računovodenja stroškov izposojanja po Slovenskih računovodskih standardih in Mednarodnih standardih računovodskega poročanja ter odgovoriti na najpogostejša vprašanja in dileme v zvezi z njihovo uporabo. Gre za zadnjega iz niza treh prispevkov, objavljenih v reviji Sirius o računovodenju stroškov izposojanja. V pričujočem prispevku obravnavamo naslednje vsebine: (1) izračun zneska stroškov izposojanja za usredstvenje, (2) obravnavo tečajnih razlik pri izposoji v tuji valuti in (3) obravnavo predplačil.

Ključne besede • stroški izposojanja, usredstvovanje, osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, naložbene nepremičnine, nedokončana proizvodnja

SUMMARY • In the article, we systematically and comprehensively present and explain the provisions of Slovenian Accounting Standards and International Financial Reporting Standards regarding the accounting for borrowing costs. It is a topic that, despite numerous questions and dilemmas arising in practice, has not yet been covered in detail in domestic professional literature. For that purpose, an in-depth and systematic analysis of the provisions in the Slovenian Accounting Standards and International Financial Reporting Standards regarding the accounting for borrowing costs was performed, and the most common questions and dilemmas related to their application were addressed. It is the last of the three articles presented in the Sirius journal on the topic of accounting for borrowing costs. It covers the following issues: (1) calculation of the borrowing costs for capitalisation, (2) treatment of foreign exchange differences in the case of borrowings in foreign currency, and (3) treatment of advance payments.

Key words • borrowing costs, capitalisation, property, plant and equipment, intangible assets, investment properties, work in progress